

Järva valla haridus- ja noorsootööstrateegia 2024-2030

Sissejuhatus

1. Strateegia lähtealus

2. Haridus- ja noorsootööstrateegia aastani 2030

2.1. Läbivad põhimõtted

2.2. Visioon, missioon ja eesmärgid

2.3. Tegevussuunad

2.3.1. elukestev õpe

2.3.2. lasteaiad

2.3.3. põhikoolid

2.3.4. gümnaasiumid

2.3.5. huviharidus ja huvitegevus, noorsootöö

2.3.6. täiskasvanuharidus

3. Haridus- ja noorsootööstrateegia rakendamine ja seire

Sissejuhatus

Seitsme erineva omavalitsusüksuse ühinemisel 2017. a moodustunud Järva vald asub geograafiliselt Eesti keskosas suurel territooriumil. Vald koosneb eriilmelistest piirkondadest, millel on ajalooliselt välja kujunenud koolivõrk. Järva vallas on 106 asustusüksust, millest 100 on külad.

Haridusasutused on kuus munitsipaalkooli, millest kolmes pakutakse lisaks alusharidust (Koigi Kool, Peetri Kool, Imavere Kool) ning kahes gümnaasiumiharidust (Koeru Keskkool, Järva-Jaani Gümnaasium) ja kolm lasteaeda (Järvapesa Lasteaed, Järva-Jaani Lasteaed Jaanilill, Koeru Lasteaed Päikeseratas). Lasteaedade tegevuskohad jagunevad ühtlaselt üle valla ja asuvad üksteisest maksimaalselt 15 km kaugusel. Huviharidust pakub üks muusikakool kahe õppekohaga, Koerus ja Albus. Huvitegevust korraldavad kõik koolid, rahvamajad, spordiklubid ja ka eraettevõtjad. Loodud on Järva valla Noorsootöökeskus, mille koosseisus tegutseb kuus noortekeskust ja üks noortetuba.

Haridusvõrk lähtub printsiibist, et alusharidus ja põhikool on kättesaadavad lapse elukoha läheduses igale lapsele, vald tagab õppe kvaliteedi, vajaliku kvalifitseeritud kaadri ning kaasava õppekeskkonna.

Riiklik haridusvaldkonna arengukava aastani 2035 tõdeb, et nüüdisaegne õpikäsitus ei ole Eesti riigis soovitud mahus rakendunud. Õpe Eesti koolides peab olema õppijast lähtuv, juurduma peab teaduspõhine lähenemine õppe personaliseerimisele ja toetamisele. Praegune ainekeskne õpe üldhariduses ei toeta piisavalt õppijate üld- ja tulevikupädevuste arengut. Liigne keskendumine õpiedu välisnäitajatele on loonud olukorra, et hariduses ei pöörata piisavalt tähelepanu õppijate ja õpetajate arengule.

Kiiresti muutuv ühiskond ja uuenev tööturg, uued valdkonnad ja erialad ning uued töövormid nõuavad seniste oskuste ümberkujundamist. Haridussüsteem ja koolivõrk peavad suutma kiiresti reageerida muutuvale oskuste vajadusele.

Tulevikus õpitakse väga mitmekesistes keskkondades ja vormides – lisaks õppeasutustele töökohal, kultuuriasutustes, noortekeskustes, digikeskkonnas, looduses jne. Suureneb taristu ühiskasutus ja ressursitõhusus.

Haridussüsteemi mõjutab muutuv demograafiline olukord. Rahvastiku vähenedes on vaja kohandada koolivõrku, tagades kvaliteetse kohustusliku hariduse kättesaadavuse. Tulevik on ühtne Euroopa haridusruum, kus kõigil õppuritel on võimalik takistusteta õpirändes osaleda.

Üldharidusele on toeks noorsootöö erinevate mitteformaalõppe metodoloogiatega.

- Formaalõpe toimub enamasti koolikeskkonnas ning on õppekavade alusel organiseeritud ja eesmärgistatud.
- Mitteformaalne õpe on õpitegevus, mis on ette võetud teadlikult enda arendamise eesmärgil. Läbi selle soovitakse hankida uusi oskusi, teadmisi ja kogemusi väljaspool traditsioonilist kooliharidust.

Informaalne õpe on eesmärgistamata õppimine, mis toimub igapäevaelu situatsioonides. Näiteks lugemine, kultuuri- ja huvitegevuses osalemine vm tegevus.

1. STRATEEGIA LÄHTEALUS

Riikliku haridusstrateegia eesmärk aastaks 2035 on, et Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut. Nüüdisaegne teaduspõhine õpikäsitlus on rakendunud kõigil haridustasemetel ja -liikides. Õpe on õppijaid ja õpetajaid võimendav, toetab valikuid ja vastutust ning ühiskonna sidusust. Õppeasutuste organisatsioonikultuur on hooliv, koostööne ja demokraatlik, toetab üldpädevuste arengut ja kõigi osaliste heaolu, paremat füüsilist ja vaimset tervist, erimeelsuste ja kriiside konstruktiivset lahendamist.

Riik ja kohalik omavalitsus tagavad valikurohked ja kvaliteetsed õpivõimalused, ligipääsu haridusele ja kvaliteetsed õppetingimused, sealhulgas optimaalse õppeasutuste võrgu, ning loovad kõigile õppijatele võrdsed võimalused olenemata nende soost, vanusest, elukohast, rahvusest ja erivajadusest. Õppeasutuse pidaja loob tingimused õppeasutuse toimimiseks ja tagab õppeasutuse ülalpidamiseks vajalikud vahendid.

Riiklik noortevaldkonna arengukava 2021-2035 on seadnud neli strateegilist eesmärki: HOOG - noored on loov ja ühiskonda hoogsalt edasiviiv jõud – hariduse, kultuuri, majanduse, keskkonna ja teiste valdkondade edenemise nügijad ning eestvedajad;

OSA - noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud;

ISE - Kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav üle Eesti ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks;

KINDLUS - Noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil.

Haridus- ja Teaduministeeriumi koostatud **visioonidokument „Tark ja tegus Eestis 2035“** toob välja mitmed haridusvaldkonna väljakutsed. Hariduse kvaliteeti hindavad õpilased paremaks kui koolikeskkonna sotsiaalseid suhteid. Õpilaste hinnangul ei ole neil koolis piisavalt autonoomiat. Süveneb õpetajate, eriti matemaatika ja loodusainete õpetajate puudus, õpetajate omavaheline koostöö on vähene.

Vähe õpetajaid jõuab ülikoolist kooli ja ligi kolmandik alustavaid õpetajaid lahkub koolist pärast esimest tööaastat. Suur probleem on tugispetsialistide puudus. Lapsed, kellel on hariduslik erivajadus, sh andekus, ei saa alati piisavalt tähelepanu. Puudub koolijuhtide hindamise ja tagasikutsumise süsteem, juhid keskenduvad liigselt administreerimisele, mitte arengule ja muutuste juhtimisele.

Õpivõimaluste vastamiseks ühiskonna ja tööturu vajadustele on kohalikul omavalitsusel oluline tagada kodulähedane alusharidus ning tagada kodulähedane õpe vähemalt põhikooli esimeses ja teises kooliastmes.

Kahaneva rahvastikuga piirkondades tuleb kolmanda kooliastme õpe tagada vähemalt omavalitsuse suuremates keskustes, kindlustada vajaduse korral õppes osalemist toetavad teenused ja transport.

Kohalikul omavalitsusel tuleb taristu viia kooskõlla nüüdisaegse õpikäsitusega, arvestades ruumikvaliteedi põhimõtetega, milleks on aja- ja asjakohasus, ligipääsetavus, kohandatavus, säästlikkus ja tõhusus, keskkonnasõbralikkus, ohutus, tervislikkus.

Sellest tulenevalt on valla haridus- ja noorsootööstrateegia eesmärk esitada pikaajaline visioon lõimitud alus-, üld-, kutse-, täiskasvanu- ja huviharidusest ning noorsootööst Järva vallas.

Strateegia lähtub üleilmsetest arengutest ja omavalitsuse haridusvaldkonna väljakutsetest. Samuti on arvestatud Järvamaa Haridusleppesist tulenevaid eesmärke ja sihte. Strateegia aluseks on läbivad põhimõtted.

Soovitud tulevikupilti kirjeldavad püstitatud visioon, missioon ja strateegilised eesmärgid, nende poole liikumiseks vajalikud suunad on määratletud tegevustena.

Haridus- ja noorsootööstrateegia koostamise protsessi kaasati Järva valla haridusasutuste juhid, hoolekogude esindajad, õpetajate ja õpilaste esindajad, ettevõtjad, vallaametnikud, noorsootöötajad, huvijuhid, noorteorganisatsioonid, eksperdid jt sihtrühmade esindajad.

Seitsme erineva omavalitsusüksuse ühinemisel 2017. a moodustunud Järva vald asub geograafiliselt Eesti keskosas. Järva valla asendist tulenevalt on oluliseks väljakutseks teenuste pakkumise korraldamine suure territooriumi, hõreda asustuse ja mitmekesuselise ruumimustri tingimustes. Vald koosneb eriilmelistest piirkondadest, millel on ajalooliselt välja kujunenud tõmbekesksused, elanikel omad harjumuspärased kogukonnad ja erinevad liikumissuunad. Järva vallas on 106 asustusüksust – valla halduskeskus Järva-Jaani alev, viis alevikku (Ambla, Aravete, Käreвете, Peetri, Koeru) ja 100 küla.

Valla haridusvõrk kujunes seitsme endise valla haridusasutustest. Mõningate muudatuste tagajärjel on seis 2023. aasta sügisel järgmine: vallas on kokku kuus munitsipaalkooli, millest kolmes pakutakse ka alusharidust, kahes gümnaasiumiharidust ning kolmes lasteaias ainult alusharidust. Õpet alushariduses võimaldatakse kokku kümnes tegevuskohas, tegevuskohad jagunevad ühtlaselt üle valla ja asuvad üksteisest maksimaalselt 15 km kaugusel.

Lisaks pakub huviharidust üks muusikakool kahe õppekohaga, Koerus ja Albus. Huvitegevust (ringid, treeningud) pakuvad kõik koolid, lisaks neile rahvamajad, spordikeskus, spordiklubid ja eraettevõtjad. Loodud on ülevallaline Noorsootöökeskus, mis koordineerib noortemajade ja koolide vahelist koostööd mitteformaalses õppes.

Järva valla arengukava aastateks 2022-2030 seab eesmärgiks avalike teenuste kättesaadavuse tagamise valla kõigis piirkondades, vajadusel/võimalusel asutuste ühisele juhtimisele üleviimise ning kvaliteetse gümnaasiumihariduse tagamiseks gümnaasiumihariduse ümberkorraldamise Järva valla koolides.

Ühinemislepingu järgselt 2017. aastal otsustati, et kõik munitsipaallasteaiad jätkavad tegevust senises asukohas, õpilastele tagatakse võimalikult kodulähedane põhiharidus ja olemasolev põhikoolide võrgustik säilib vähemalt lepingu kehtivusaja lõpuni.

Haridusvõrku kujundades on järgitud printsiipi, et alusharidus ja põhikool on kättesaadavad inimeste elukoha läheduses, edasist haridusteed saab jätkata Koeru Keskkoolis, Järva-Jaani Gümnaasiumi 11. ja 12. klassis (kuni 2025) või siis väljaspool valda.

Esimesed olulised muutused koolivõrgus toimusid 2022. aasta märtsist, mil volikogu otsustas muuta Ambla-Aravete Kooli ja Peetri Kooli kuueklassiliseks, liita Imavere Põhikooli ja lasteaia üheks asutuseks, Aravete Keskkoolis lõpetada järkjärguliselt gümnaasiumi tegevus ja tulevikuvaates otsustas, et Koeru ning Järva-Jaani gümnaasiumiaste saab jätkata vaid juhul, kui kahel järjestikusel õppeaastal kümnenda klassi täituvus ületab 15 õpilast.

2022. aastal moodustati noorsootöö asutuste ühinemisel Järva Valla Noorsootöökeskus, mille ülesandeks on korraldada noorsootööd (avatud noorsootöö, noorteosaluse toetamine, huvitegevus tagamine igale noorele, noorte ja noorsootöötajate koolitamine, nõustamine ja teavitamine, töökasvatuse (malev), rahvusvaheline noorsootöö, uuringute läbiviimine jne).

2023. aasta märtsikuus otsustas volikogu muuta Albu Põhikooli, Aravete Keskkooli ja Ambla-Aravete Kooli tegutsemise vormi nii, et tekkis Põhja-Järva Kool (põhikool) kolme tegevuskohaga: Albus, Aravetel ja Amblas ning Järvapesa Lasteaed nelja tegevuskohaga: Ahulas, Albus, Aravetel ja Amblas. Järva-Jaani Gümnaasiumi tegevuse ümberkorraldamine näeb ette, et gümnaasiumihariduse andmine lõpetatakse järkjärguliselt nii, et 2025. aastast on Järva-Jaani Gümnaasiumist saanud põhikool.

Järva vald osales 2022/23 pilootprogrammis „Täiskäik“, mille eesmärk oli uurida täiskasvanute õppimise toetamise kogemust kohalikes omavalitsustes ja pakkuda välja uusi lähenemisi. Tõdema peab, et Järva vallas on madala haridustasemega täiskasvanute osakaal kaks korda kõrgem kui Eestis keskmiselt. Madala haridustasemega lapsevanemaid on Järva maakonnas võrreldes teiste maakondadega kõige rohkem. Täiendkoolituses osalemine on Eesti keskmisega võrreldes madalam. Järva maakonna näitajad on Eesti võrdluses liikunud tahapoole ja on mitmel juhul ka Eestis kõige halvemal positsioonil.

Pilootprojekti käigus kaardistati Järva vallas täiskasvanuõppe võimalused ja õpet pakuvad organisatsioonid. Tulemusena valmis kodulehel vastav banner, kust kodanikul on võimalik leida kogu info pooleli jäänud haridustee jätkamiseks, täiesti uue suuna leidmiseks tööelus või lihtsalt enesetäiendamiseks. Täiskasvanul on õppes osalemiseks võimalik valida erinevate vormide vahel. Infot jagatakse ka maakonna õppimisvõimaluste kohta.

Täiskasvanuharidus on haridussüsteemi loomulik osa. Järjest enam tunnetatakse enesetäiendamise ja täiendusõppe vajadust ning tähtsust. Rohkem kasutatakse e-õppe ja

VÕTA (varasemalt õpitu ja töökogemuse arvestamine; st arvestamine/tulemuste ülekandmine õppekava täitmiseks) võimalusi.

Lastevanematele kasvatusküsimustes toetuse pakkumiseks on käivitunud Lastevanemate Akadeemiad valla neljas piirkonnas. Lastevanemate Akadeemia eesmärgiks on pakkuda teadmisi lastekasvatuses ette tulevate probleemide ennetamisest ja lahendamisest lastega peredele üle valla. Igal aastal on teadmiste täiendamiseks lisandumas ka mitmeid e-keskkonna võimalusi: taskuhäälingud, podcastid, videoloengud.

2018 osales Järva vald pilootprojektis „Õpetajate töö- ja palgakorralduse alused“, mille tulemusena õpetajate palgakorraldus kaasajastati, st õpetaja töötasu hakkas lähtuma lisaks otsesele õppetööle üldtööstajast ja koolile kui organisatsioonile olulistest tegevustest.

2. HARIDUS- JA NOORSOOTÖÖSTRATEEGIA AASTANI 2030

2.1. Läbivad põhimõtted

Järva vallas on oluline hoida positiivset suhtumist haridusuuendustesse läbi haridusasutuste autonoomia toetamise ja tiptasemel juhtimise.

Seame kooli fookusesse õnneliku inimese nii praegu kui ka tulevikus. Väärtustame päriselt iga inimest, usaldame enam õppijaid ja loome võimaluse neil teha valikuid. Loome õpilastele võimalusi avastada enda sügavamad kutsumust ja elu tähendust, pakume läbivalt võimalusi meeskonna sünergias õppimiseks, tervitame sõbralikult vigu ja kasutame neid õppimisvõimalusena.

Juht vajab usaldamist ja toetamist, ausat tagasisidestamist, kompetentsuse hindamist, korrapäraseid koostöövestluseid. Oluline on juhtide koostöö läbi koostöökogu.

Kasvatuses suureneb lapsevanemate roll ja hariduse toetusõrgustiku võimestamine. Kodu on lapse peamine kasvukeskkond.

Koolid suunavad teadlikult ja teaduspõhiselt õppijate kujunemist enesega toimetulevateks, loomingulisteks, ettevõtlikeks ja haridust väärtustavateks inimesteks. Tagatud on karjääri- nõustamine. Oluline on tagada eesti rahvuse ja kultuuri säilimine.

Õpilane valmistatakse ette järgmisel tasandil õppimiseks, konkureerimiseks, vestlusteks sisseastumisel. Teadlik kodanik hindab ja oskab kasutada elukestva õppe võimalusi.

Valdavaks kujunevad personaalsed ja paindlikud õpirajad. Personaliseeritud õpe tähendab, et igaühele luuakse parimad võimalused ühtluskooli õppekava läbimiseks omal viisil ja oma võimete optimaalseks arendamiseks. Tarkus tekib mõeldes ja mõtestades.

Õpetaja on eeskujuline motiveeritud iseseisva õpihimulise õppija kujunemisel. Õpitulemuste parandamiseks on oluline parandada õpetamise kvaliteeti. Selleks on vaja õpetajale anda oskused ja teadmised, sest maailm muutub väga kiiresti ja kord omandatud kutseoskustest ei piisa aastakümnete pikkuseks tööks.

Järva valla õpetaja on pädev ja pühendunud õpetaja. Õpetajate motivatsioonisüsteemi rakendamine tagab õpetaja vajadused. Tähelepanu on suunatud haridustöötajate tervise hoidmisele. Rakenduvad erinevad koostöömudelid, koosõppimine, õpiringid.

Tehisintellekt võimaldab paindlikke õpiteid laiapõhjaliselt kasutusele võtta. Lisaks kasutame distantsõppe ja hübriidõppe võimalusi. Anname õpilastele võimaluse ise kujundada oma füüsilise õpikeskkonna, õpime ja liigume rohkem õues ja seda iga ilmaga.

Õppija erivajadused on toetatud. Tulemuslik on varajane märkamine ja sihipärane toetamine. Loodud on väikeklasside võrgustik ja läbi metoodilise mitmekesisuse, kohandatud õppekeskkonna ning indiviidi ja sotsiaalse suhtlemise mõistmise ning kommunikatsiooni suunamise on tagatud koolirõõm.

Kasutusel on õpilast toetav hindamise süsteem (mitteeristav hindamine oskus- ja andeainetes, käitumise ja hoolsuse kirjeldamine, hinde kujundamine hinnangu abil, mitteeristav hindamine kuni 6. klass). Esimeses kooliastmes on kasutusel üldõpetus.

Õpilaste liikumisharjumused kujundatakse teaduspõhiselt. Koolid jälgivad reeglit, et õpilasel on vähemalt üks liikumist eeldav tund päevas (liikumine, õuesõppevõimalus jne). Õpilasel tekib vähemalt üks meeldiv spordiala, mida ta harrastab regulaarselt.

Huviharidus, -tegevus ja noorsootöö on üldpädevusi toetav ning partneriks koolis õpetajale ja õpilasele õpieesmärkide täitmisel.

Õmblusteta õpirajad on Eesti haridussüsteemi tugevus. Järva valla põhikooli võrgustik loob tingimused põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab õpingute jätkamise mistahes gümnaasiumis või kõrg- ja kutsekoolis.

2.2. Visioon, missioon ja eesmärgid

Visioon: Järva valla õppija armastab kogu elukaare vältel teadmisi omandada ja on enesega toimetulev, loominguline, ettevõtlik ja teadlik Eesti Vabariigi kodanik.

Missioon: Järva valla hariduslik tegevus toetab lapsevanemaid enesega toimetuleva, loomingulise, ettevõtlikku ja õppimist väärtustava kodaniku kujundamisel.

Järva valla haridustegevus ja noorsootöö on aastaks 2030 korraldatud süsteemselt ja teaduspõhiselt; rakendatakse toimivaid ja lisaväärtust pakkuvaid õppe- ja noorsootöö mudeleid, noortega tegelejate võrgustik on jätkusuutlik ja arenev, õpetajad ja noorsootöötajad on innustatud, koolid ja noortekeskused on funktsionaalsed ja koostöised ning noored toimekad, kogukonda väärtustavad võrdväärsed kodanikud.

Eesmärgid:

Juhtimine

2.2.1. Osalemine haridusjuhtide arengu- ja koolitusprogrammides.

2.2.2. Haridusasutuste juhtimismeeskondade arendamine.

2.2.3. Haridusjuhtide edukas värbamine, juhi kompetentsimudeli rakendamine.

2.2.4. Haridusasutuste järjepidev arenguseire: Osalemine Harno ja Tallinna Ülikooli rahuloluküsitlustes.

2.2.5. Tulemuslike juhtimismudelite rakendamine: nt Põhja-Järva Kool, kolm tegevuskohta; Järvapesa, üks lasteaed, mitu tegevuskohta; Koeru Muusikakool, kaks õpekohta.

2.2.6. Haridusjuhtide motiveerimine, toetamine, täiendav motivatsioonipakett juhile.

Koostöö

2.2.7. Rahvusvaheline koostöö: etwinning, osalemine Erasmus+ projektides, koolidevaheline koostöö, koostöö maakonna tasandil, kogukonnakooliks kujunemine, õpiringid igal tasandil.

2.2.8. Igal koolil oma eripärast lähtudes arenguprogramm, milles osaleda riiklikul tasandil.

2.2.9. Maakondlik aineõpetajate koostöö.

Õpetaja

2.2.9. Võimaldada kaasaegne õpetajaharidus ja täiendkoolitus, sisekoolituskonverentsid 2x aastas (vallas, maakonnas ühine õppimine).

2.2.10. Õpetaja ameti väärtustamine: positiivne kajastamine valla meedias, motivatsioonipaketi rakendamine (Lisa 3).

2.2.11. Uute õpetajate mõtestatud värbamine, õpetaja töö propageerimine (õpetaja enda eeskuju tähtsustamine läbi tunnustuse).

2.2.12. Klassijuhataja institutsiooni võimestamine: vastutus, tasustamine, teema-aasta.

Laste vajadustega arvestamine

2.2.13. Võimaldada haridusliku erivajadusega (ka andekate) õpilaste õppevõimalused, väikeklassid, abiõpetajad, osaline üksühele õpe õppeaineti (individuaalsed õppekavad andekale).

2.2.14. Tervikliku tugiteenuste süsteemi (võrgustiku) rakendamine.

2.2.15. Tugispetsialistide võrgustik ja areng, tugikeskus.

2.2.16. Haridusasutuste suutlikkuse tõstmine erivajadustega õpilaste õpetamisel, koolitused.

2.2.17. Andekate programm. Teeme väikeklassid ka andekatele. Eriklassis vähemalt 8 õpilast (väiksemaid klasse avame vaid pedagoogilise põhjaliku arutluse tulemusel ja mitte igas koolis).

2.2.18. Formaal- ja mitteformaalõppe lõimimine, noorsootöö ühtlustamine vallas.

Õppeprotsess

2.2.19. Haridusasutuste õpikeskkonna kaasajastamine.

2.2.20. Õppevahendite ja tehnoloogiliste rakenduste kaasajastamine, arvuti riistvara kaasajastamine, digiõpikud (nt OPIK-keskkond), hübriidõpe tavaliseks.

2.2.21. Loodus- ja täppisteaduste ja ettevõtlikkuse arendamine: robotika, programm Ettevõtlik kool, huvihariduse võimestamine ja mitmekesistamine.

2.2.22. Õppeprotsessi disainimine, suureks eesmärgiks õppima õppimine, uued õppimise ja õpetamise mudelid, lõiming, mitteformaalse ja formaalse õppetöö ühte sidumine.

2.2.23. Individuaalse õpitee projekteerimine: õpinõustamine, karjäärinõustamine.

2.2.24. Haridus- ja noorsootöövaldkonna ühtse inforuumi arendamine, kodulehtede info korrashoid, Huvihundi portaali rakendamine.

2.2.25. Koostöö arendamine vanemate ja kogukonnaga.

Võime jätta sisse aga peame lahti kirjutama kuidas me koostöö arendamist enda vaatest näeme

2.2.26. Haridusvõrgu terviklik planeerimine.

2.3. Tegevussuunad

2.3.1. Elukestev õpe

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
õppimisvõimalused igale eagrupile	elanikkonna õpivõimaluste seire ja andmete analüüs, uute võimaluste loomine	pidev	hariduse peaspetsialist
õppimise soodustamine	<ul style="list-style-type: none">• TÕN nädal• karjäärispetsialist valda• koostöö Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusametiga• õppija märkamine valla meedias• õpiringid kultuuri ja mäluasutustes, MTÜde tegevuse toetamine• elukaareülene huvitegevus	pidev	vallavalitsus allasutused

2.3.2. Lasteaiad

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
Järva valla lasteaiad liituvad Ettevõtliku Kooli võrgustikuga	<ul style="list-style-type: none">• koolitus• ekspertide kaasamine	2024	lasteaedade direktorid
Roheline Kool	<ul style="list-style-type: none">• loodusprojektid• õuesõpe• loomad, linnud lasteaeda	pidev	direktorid
Tervisedendus lasteaias	<ul style="list-style-type: none">• terviseprojektid, tervisepäevad• matkad, liikumine, õuesõpe	pidev	direktorid

õpetaja ja õpetaja abi töö väärtustamine	<ul style="list-style-type: none"> • laste arv rühmas: kuni 16 last; • töötaja vaimse tervise hoidmine; • erirühmade moodustamine (HEV-lapsed) regiooniti valla neljas osas (Aravete, Järva-Jaani, Koeru, Imavere); • leiutada toimiv asendamise süsteem; • eripedagoogi-koolitus 320h (rahaliste võimaluste korral tellida valda). 	pidev	vallavalitsus direktorid
Erinevad meetodikad, õppesuunad	<ul style="list-style-type: none"> • Montessori, Reggio Emilia, Waldorf, Hea Algu jt; • projektõpe; • tegevuste lõiming; • looduslähedus. 	pidev	direktorid
Lasteaedade koostöö	<ul style="list-style-type: none"> • Ühiste valla spordipäevade(lastele) traditsiooni alustamine; • Juhtide Ühenduse korraldatavad koolitused õpetajatele, õpetaja abidele, assistentidele ja tugimeeskonnale; • ühised väljasõidud Eesti erinevatesse lasteaedadesse nt 2x aastas; • avatud tegevuste traditsiooni taaselustamine – kogemuste jagamine, käelised tegevused, laste jooga, vaikuseminutid jne. Õpetajalt õpetajale; head praktikad; • õpetajate päeva tähistamine lasteaiaõpetajatele; • soodustada ühisüritusi kogu meeskonnaga. 	Pidev 2 x aastas	Direktorid Haridus-spetsialist

2.3.3. Põhikoolid

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
Õpetajate koostöö	<ul style="list-style-type: none"> • aineühendused; • koostööpäevad; • valla õpetajate spordipäev; • õpetajate mälumäng; • õpetajate päeva tähistamine; • õpiringid. 	pidev	koolijuhid
Omanäolised koolid	<ul style="list-style-type: none"> • Mõisakoolid; • igale koolile oma arendusprogramm; • koolidevahelised ühisüritused koolinoortele; • koolivorm. 	pidev	koolijuhid
Õpilaste, õpetajate ja juhtkonna koostöö	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilasesinduse tegevus on igas koolis toetatud ja nad on kaasatud; • õpilaste kaasatus arendustöös. 	pidev	koolijuhid
Ettevõtlikkuse arendamine	<ul style="list-style-type: none"> • Kõik valla koolid osalevad maakondlikus programmis; • kõik koolid püüdleval hõbetaseme (või kuldtaseme) poole. 	pidev	koolijuhid
Noorsootöö - õppekava toetav tegevus	<ul style="list-style-type: none"> • Noorsootöö koolis ühendatakse valla noorsootöökeskusega; • noortevolikogu, koostöö õpilasesindusega, seose loomine; • koolisisene kaasav eelarve õpilasüritusteks. 	2025	Koolijuhid vallavalitsus
Õpilase andekuse märkamine ja toetamine	<ul style="list-style-type: none"> • Vastuvõtt tublidele lõpetajatele; • individuaaltunnid andekatele; • huviring igale lapsele, teadusklubid, õpikojad. 	pidev	Hariduse peaspetsialist koolijuhid Noorsootöö keskus
Toetatud õpetaja	<ul style="list-style-type: none"> • Vallasisene asendusõpetajate programm; • abiõpetajate süsteem; • vaimne ja füüsiline tervis, keskkond; • ametiühingu tegevus igas koolis; • alustavale õpetajale mentorid; 	pidev	Vallavalitsus koolijuhid

	<ul style="list-style-type: none"> • Erasmus+ õpirändes osalemine; • praktikandid ülikoolist. 		
Tagasisidesüsteem	<ul style="list-style-type: none"> • Hindamissüsteemide korrastamine, ühildamine; • esimeses kooliastmes hinnangud; • teises kooliastmes hinnangud, protsendid, tähed jne; • käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine. 	2025	koolijuhid
Koolist väljalangemise ennetamine	<ul style="list-style-type: none"> • Varajane märkamine; • ennetustöö, koostöö lastevanematega; • juhtumikorraldaja/noorsootöötaja/karjäärispetsialist; • sotsiaalseid oskuseid toetavad koolitusprogrammid riskirühma noortele; • võrgustikutöö: sotsiaalpedagoog, karjäärinõustaja, noorsootöötaja. 	pidev	Koolijuhid Noorsootöö keskus
Keskkonnateadlikkus	<ul style="list-style-type: none"> • Digiõpikutele üleminek; • paberõpikute ja töövihikute teadlikum kasutamine; • digitehnoloogia otstarbekam kasutus; • prügi sorteerimine; • student kaart õpilaspileti asemel; nt Järva valla õpilaskaart (buss, koolilõuna valideerimine, noortekeskuse logiraamat, raamatulaenus vms Kaardile saaks põnevaid funktsioone juurde arendada) • koolides sissepääs kaardi alusel. 	2025	koolijuhid

2.3.4. Gümnaasiumid

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
Gümnaasiumihariduse säilimine vallas	<ul style="list-style-type: none">• Õppekava kaasajastamine;• põnevad valikkursused.	2025	Koeru Keskkooli arendus-meeskond Koeru Keskkooli direktor
Transpordivõimaluste loomine gümnaasistidele maakonna piires	<ul style="list-style-type: none">• bussitranspordi korraldamine ja kohandamine koostöös JÜTKiga	2025	vallavalitsus hariduse peaspetsialist
Digitehnoloogia arendamine	<ul style="list-style-type: none">• Digiõpikud;• arvutivõimalus igale gümnaasistile.	2025	koolijuht, haridustehnoloog
Erasmus+ õpirände projektid	<ul style="list-style-type: none">• Õpirände kogemus igale gümnaasistile	pidev	Noorsootöökeskus

2.3.5. Huviharidus ja huvitegevus, noorsootöö

Huviharidus

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
Muusikaalane haridus kättesaadav kogu valla territooriumil	Muusikakooli tegevuse laienemine Koigi-Imavere piirkonda	2025	Muusika kool vallavalitsus
Õpilaste motiveerimine	Osalemine konkurssidel, tublide tunnustusüritus jne	pidev	muusika kool
Erinevate erialade õppekohtade loomine Järva valda	Koostöö erinevate huvikoolidega sh Paide Kunstikool, spordikoolid jms.	2025	vallavalitsus

Noorsootöö

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
1.Noorte tegevuskeskkond on kaasaegselt mitmekülgseid arendavaid tingimusi loov.	<ul style="list-style-type: none">- Noorte valdkonna kogemustest ja praktikatest õppimine teistelt- Noorte vaba aja veetmise tingimuste parandamine, tegevuskeskkonna ja vahendite kaasajastamine	pidev	Noorsootöö keskus vallavalitsus

	<ul style="list-style-type: none"> - Noorte transpordi vajaduste uurimine ja tulemustest lähtuvalt transpordi korralduse muutmiseks sisendite andmine 		
Järva valla noored on läbi eritemaatiliste üle vallaliste koostöö tegevuste ja projektide arenenud ettevõtlikeks ja ennastjuhtivateks vastavalt oma eale ja tahtele.	<ul style="list-style-type: none"> - Karjääri planeerimise toetamine - Mitmekülgsete huvitegevuse võimaluste kaasamine, sh. rahvakultuuriringid kõigis piirkondades - Formaalhariduse toetamine mitteformaalhariduse tegevustega - Valla ja kogukonna identiteeti arendavate ja toetavate tegevuste läbiviimine - Noorte osalus ja osaluskogude koolitamine ja toetamine - Mobiilise noorsootöö korraldamine külades. - Rahvusvahelise noorsootöö võimaluste kasutamine 	pidev	Noorsootö ökeskus
Noorte ja valdkonna töötajate vahel toimib süsteemne infovahetus ning noorteinfo on läbimõeldult korraldatud, vastab noorteinfo standardile.	<ul style="list-style-type: none"> - Rahvusvahelise noorsootöö võimaluste kasutamine ja infohundi võimaluste rakendamine ja nende kasutamine - Noorteinfo korraldamine vastavalt sellele, kus on noored, lähtudes noorteinfo standardist - Kogukondlike noorteinfo võrgustike arendamine 	pidev	Noorsootö ökeskus
Valdkonnas toimib võrgustikutöö, kus on väärtustatud erialane haridus ja koolitus ning tööülesanded ja rollid on selgelt jaotatud.	<ul style="list-style-type: none"> - Noorsootöötajate kutse ja hariduse omandamise toetamine - Noortega töötavate inimeste regulaarsed arendavad kohtumised - Stabiilne ja jätkusuutlik noorsootöö korraldus - Vabatahtlike kaasamine 	2025	Noorsootö ökeskus
Noorsootöö arengusuunad on teadlikult juhitud ja suunatud tihedale	<ul style="list-style-type: none"> - Noorsootöö rahulolu ja noorsootöö kvaliteedi uuringute läbiviimine (noorte 	2026	Noorsootö ökeskus

koostööle.	vajadused, huvid jne) - Selgitustöö, mis on noorsootöö (selle osad)?, kes on noorsootöötaja? Mis vahe on huvitegevusel ja huviharidusel jne. - Koostöö/heatahtlepingute sõlmimine koostöös noorsootöökeskuse, kooli ja kogukonnaga.		koolid
------------	---	--	--------

2.3.6. täiskasvanuharidus, vanemaharidus

eesmärk	tegevus	aeg	vastutab
teadlik lapsevanem	<ul style="list-style-type: none"> lastevanemate akadeemia koolitused 	pidev	koolid, lasteaiad hariduse spetsialist
infovahetussüsteem	<ul style="list-style-type: none"> koduleht kui infokandja, banner TÄISKASVANU HARIDUS e-päevik HUVIHUNTI HÕBEHUNT 	pidev	vallavalitsus meediaspetsialist kultuuritöötajad
piirkonniti on täiskasvanutel kättesaadavad erinevad huvialad	<ul style="list-style-type: none"> tegevuste toetamine koostöö MTÜdega ja seltsidega 	pidev	vallavalitsus

3. STRATEEGIA RAKENDAMINE JA SEIRE

Koolides ja lasteaedades viiakse läbi sisehindamine/kvaliteedihindamine, kasutades kokku lepitud sisehindamisvormi (Riiklikult tulemas kvaliteedihindamise uued kriteeriumid, hetkel EDUPEEGEL: Ettevõtliku kooli sisehindamisportaal).

Strateegia visiooni ja eesmärkide seiramiseks kasutatakse iga kolme aasta tagant kõigis haridusasutustes läbi viidava MAAKONDLIKU teaduspõhise uuringu (koostatakse ja viiakse läbi SA Järvamaa poolt) tulemusi, mis mh sisaldavad:

- õppijate subjektiivse heaolu (õnnelikkuse) hindamist;
- õppijate pädevuste ja konkurentsivõime hindamist;
- hinnangut õppijate rahulolule õpikeskkonnaga.

Järva Vallavolikogu 24.05.2018 määrus nr 18 „Järva Vallavalitsuse hallatava asutuse põhimääruse, struktuuri ja koosseisu ning arengukava kinnitamise ja muutmise kord“ § 5 „Kooli arengukava kinnitamine, muutmine ja arengukava täitmisest aru andmine“ sätestab, et igal aastal koostab kool arengukava täitmise kohta analüüsi, mis esitatakse vallavalitsusele 31. augustiks. Kooli direktor annab kooli arengukava täitmisest ülevaate analüüsi esitamisele järgnevatel vallavolikogu istungitel.

Kvaliteedihindamisest kujuneb sisend koolijuhiga peetavateks iga-aastasteks sisulisteks koostöövestlusteks pidaja esindajatega. Ootus on heale partnerlusele pidajaga, juhi ja pidaja vahelise dialoogi ja koostöö suurenemine. Koolijuht ootab pidajalt usaldust, toetust ning turvatunnet. Kitsaskohtade ilmnemisel toetatakse ja võimestatakse koolijuhti kooli pidaja poolt võimalikult tõhusalt.